

li.remissvar@regeringskansliet.se
med kopia till
li.dl@regeringskansliet.se

Remissyttrande angående En ny kontrollorganisation i livsmedelskedjan – för ökad effektivitet, likvärdighet och konkurrenskraft (SOU 2025:64)

Er ref: **LI2025/01164**

Svensk Handel som är en bransch- och arbetsgivarorganisation för små och stora företag inom parti-, detalj- och e-handeln med cirka 260 000 medarbetare får med anledning av remissen anföra följande:

Allmänna synpunkter

Svensk Handel är branschorganisation för hela handeln. Våra medlemsföretag utgörs således också av såväl livsmedelsgrossister, dagligvaruhandel och servicehandel som alla påverkas av nu aktuell utredning. De större livsmedelsgrossisterna utgör föreningen Livsmedelsgrossisterna och detta remissvar omfattar även dem. De större dagligvaruhandlarna är, utöver medlemmar i Svensk Handel, också medlemmar i Svensk Dagligvaruhandel varför vi även hänvisar till det svar som sänds in därifrån. Svensk Handel är också en del av Svenskt Näringsliv.

Svensk Handels grundhållning i aktuell fråga om livsmedelskontroll är att det utgör en trygghet för såväl handelns företag som för konsumenten. Handeln är en förtroendebransch som i mångt och mycket bygger på återkommande kunder varför det är viktigt att de varor som säljs faktiskt når upp till högt ställda krav för kvalitet och trygghet. Vi är därmed väldigt positiva till kontroller och välkomnar denna utrednings ambition att skapa ökad effektivitet, likvärdighet och konkurrenskraft.

Handeln finns i samtliga Sveriges kommuner och våra medlemsföretag verkar ofta i flertalet kommuner varför skillnader i villkor, avgifter eller annat mellan kommuner skapar krångel och merkostnader. Två olika verksamheter kan dessutom ha olika villkor bara de ligger på var sin sida en kommungräns vilket också påverkar konkurrenskraften. En ökad likvärdighet är därmed att föredra. Kontrollkostnaderna kan dessutom utgöra en betydande belastning för framför allt mindre aktörer varför det är viktigt att en förändring inte leder till att öka kostnaderna.

Med det ställer sig Svensk Handel positiva till utredningens ansats att kontrollsystemet ska bli effektivt, likvärdigt och enklare för företagen. Vi ser också positivt på målbilden att skapa en kontrollstruktur som är enklare att styra och leda, med myndigheter som har nationell behörighet att utföra kontroll och har större möjlighet att arbeta med kvalitetsutveckling och digitalisering. Vi delar också utredningens synpunkter att det är ett omfattandeförändringsarbete som krävs och att detta måste påbörjas i tid.

En notering från Svensk Handels sida att ta med sig är att Livsmedelskontroller inte bara kan användas för trygghet för konsumenter och företag, de kan också användas som ett instrument för att komma åt kriminalitet. Exempelvis har kommuner som använt spårbarhetsgranskning i dagligvaruhandeln kunnat komma åt köttstölder. Vi ser det som viktigt att detta redskap eller arbetssätt inte försvinner när huvudmannaskapet för kontrollerna förändras.

Synpunkter på utredningens förslag

Kostnader

Svensk Handel delar utredningens bedömning kring kostnader att en förändring likt utredningen föreslår skapar förutsättningar för ett likvärdigt avgiftsuttag men vill framför allt också framhålla att det är viktigt att kostnadsutvecklingen för kontrollerna följs noga. Med det ser vi positivt på utredningens förslag om minskade kostnader för ökad konkurrenskraft. Samtidigt är vi skeptiska till hur detta ska gå att kombinera med de kostnadsdrivande EU-regler som ännu inte implementerats.

Svensk Handel ser också positivt på efterhandsdebitering.

Styrning och ledning

Svensk Handel delar utredningens analys att Livsmedelsverket behöver genomföra ett förändringsarbete i syfte att förbättra kulturen och bemötandet utifrån de olika branschernas utmaningar och behov. Stor branschförståelse skapar goda möjligheter för givande samverkan och förståelse för varandras roller och utgångspunkter.

Råd, stöd och gott bemötande

Dialog, rådgivning och stöd centralt för en fungerande kontrollorganisation. Dels för att nå längre i ambitionerna i att skapa en trygg livsmedelskedja, dels för legitimiteten för systemet. Svensk Handel ställer sig därmed positiva till utredningens ansats att underlätta för företag och upprätthålla en god dialog med branscher och dialoger.

SVENSK HANDEL

Martin Kits
Chef Näringspolitik och opinionsbildning

Henrik Ekelund
Policy- och planeringsansvarig